

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

JAARRAPPORT CENTRA VOORTPLANTINGS- TECHNIEKEN PAARD 2024

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

23.10.2025

////////////////////////////////////

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Samenstelling

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Auteurs

Maya Kerkhove, beleidsraadgever dierlijke kwaliteitsnormering

Dieder Vangindertael, beleidsraadgever dierlijke kwaliteitsnormering

Eline Van Eyken, beleidsraadgever dierlijke kwaliteitsnormering

Verantwoordelijke uitgever

Patricia De Clercq, administrateur-generaal

Lay-out

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Druk

Vlaamse Overheid

Aansprakelijkheidsverklaring

Dit rapport werd door het Vlaams Gewest met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt echter geen enkele garantie gegeven over de juistheid of de volledigheid van de informatie in dit rapport. De gebruiker van dit rapport ziet af van elke klacht tegen het Vlaams Gewest of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via dit rapport beschikbaar gestelde informatie. In geen geval zal het Vlaams Gewest of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via dit rapport beschikbaar gestelde informatie.

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

VOORWOORD

Het jaarrapport 2024 over de centra voor geassisteerde voortplanting bij paarden bevat traditiegetrouw een aantal interessante kengetallen over de winning, opslag en handel van levende producten in de paardenhouderij in Vlaanderen tijdens het seizoen 2024.

Om deze activiteiten te mogen uitvoeren, moet een centrum beschikken over de nodige erkenningen en toelatingen. In het geval van nationale handel moet een centrum beschikken over een zoötechnische erkenning die wordt afgeleverd door de Vlaamse overheid en over een veterinaire rechtelijke toelating die wordt afgeleverd door de federale overheid. In het geval van intracommunautaire handel verlenen zowel de Vlaamse overheid als de federale overheid een erkenning.

De centra worden op periodieke wijze bezocht door een toezichthouder van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ter controle van de zoötechnische bepalingen die zijn opgenomen in het fokkerijbesluit van 17 mei 2019.

Jaarlijks bezorgen deze centra in het voorjaar een overzicht van hun activiteiten met betrekking tot het voorgaande seizoen aan het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Deze gegevens worden verwerkt en vergeleken met de bezorgde gegevens van de voorgaande jaren. De tendensen worden vervat in dit jaarrapport. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dankt de bedrijfsleiders van de centra om deze informatie zorgvuldig te verzamelen en ter beschikking te stellen.

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

INHOUD

Voorwoord	3
1 Inleiding	1
1.1 Wetgeving	1
1.1.1 Europese Fokkerijverordening	1
1.1.2 Vlaams Fokkerijbesluit	2
1.1.3 Veterinairrechtelijke voorschriften	2
1.2 Erkenning en toelatingen	3
1.2.1 Algemeen	3
1.2.2 Nationale handel versus intracommunautaire handel	3
2 Erkende centra in Vlaanderen	4
3 Spermawinning en spermahandel	7
3.1 Aantal ingezette hengsten	7
3.2 Aantal actieve centra	8
3.3 Aantal spermadosissen	9
3.3.1 Vers sperma	10
3.3.2 Diepvriessperma	11
3.4 Handel in sperma	12
4 Embryotransplantatie en eicelwinning	13
4.1 Embryowinning	13
4.1.1 In vivo	13
4.1.2 In vitro	14
4.2 Embryotransplantatie	15
4.2.1 In vivo	15
4.2.2 In vitro	15
5 Belang van centra voor de Vlaamse paardenhouderij	16
6 Rol van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij	16
6.1 Fokkerij – stamboekwerking	16
6.2 Fokkerij – centra voor levende producten	16
7 Besluit: algemene tendensen	17

1 INLEIDING

1.1 WETGEVING

1.1.1 Europese Fokkerijverordening

Op 8 juni 2016 werd Verordening (EU) 2016/1012 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de zoötechnische en genealogische voorwaarden voor het fokken van, de handel in en de binnenkomst in de Unie van raszuivere fokdieren, hybride fokvarkens en levende producten daarvan en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 652/2014, de Richtlijnen 89/608/EEG en 90/425/EEG van de Raad en tot intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van dierfokkerij ("fokkerijverordening") goedgekeurd door het Europees Parlement en de Europese Raad. ([weblink naar verordening \(EU\) 2016/1012](#))

Deze verordening is op 1 november 2018 in werking getreden en regelt de zoötechnische en genealogische voorschriften voor de handel en de binnenkomst in de Europese Unie van fokdieren en de levende producten (sperma, eicellen en embryo's) daarvan. De fokkerijverordening heeft een invloed op de erkenning en werking van de centra voor de geassisteerde voorplanting, onder andere door de bepalingen over:

- voorschriften voor de erkenning van stamboekverenigingen en fokkerijgroeperingen en de goedkeuring van hun fokprogramma's;
- voorschriften voor de inschrijving van fokdieren in stamboeken en fokregisters;
- voorschriften voor de toelating van fokdieren en levende producten daarvan tot de voortplanting;
- voorschriften voor prestatieonderzoek en genetische evaluatie van fokdieren;
- voorschriften voor de afgifte van zoötechnische certificaten voor fokdieren en voor levende producten daarvan.

Een belangrijke bepaling is dat, om een dier te kunnen inschrijven als een raszuiver fokdier in een stamboek van een stamboekvereniging of in het geval van hybride fokdieren in een fokregister van een fokkerijgroepering, de levende producten waaruit deze dieren voortkomen, gewonnen, geproduceerd, behandeld en opgeslagen moeten worden op een centrum met de nodige toelatingen en erkenningen.

Daarnaast moeten de levende producten bij de verhandeling begeleid worden door een zoötechnisch certificaat indien de nakomelingen die met deze levende producten worden geproduceerd, ingeschreven moeten worden in een ander stamboek of fokregister dan waar de ouders zijn ingeschreven. De lay-out en het format van die zoötechnische certificaten wordt vastgelegd door Uitvoeringsverordening (EU) 2017/717 van de Commissie van 10 april 2017 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2016/1012 van het Europees Parlement en de Raad wat de modelformulieren voor zoötechnische certificaten voor fokdieren en levende producten daarvan betreft. Enkel erkende stamboekverenigingen, fokkerijgroeperingen, en erkende fokorganen uit derde landen, kunnen dergelijke zoötechnische certificaten voor fokdieren en hun levende producten afleveren. De centra die beschikken over een goedkeuring om levende producten te verhandelen overeenkomstig het diergezondheidsrecht van de Unie, kunnen de toestemming krijgen van de bevoegde

////////////////////////////////////

autoriteiten om deze zoötechnische certificaten zelf af te leveren, op basis van informatie die zij krijgen van erkende stamboekverenigingen, fokkerijgroeperingen en fokorganen.

1.1.2 Vlaams Fokkerijbesluit

In navolging van de nieuwe Europese Fokkerijverordening, werd het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de fokkerij van voor de landbouw nuttige huisdieren op 17 mei 2019 goedgekeurd ("fokkerijbesluit"). [\(weblink naar fokkerijbesluit\)](#)

Het fokkerijbesluit bepaalt dat een erkenning vereist is om levende producten te winnen, produceren, behandelen of op te slaan van dieren die zijn ingeschreven, opgenomen of geregistreerd in een erkende stamboekvereniging, fokkerijgroepering of fokorgaan.

Deze dieren worden omschreven als 'donoren' in het fokkerijbesluit.

Het fokkerijbesluit bepaalt voorwaarden inzake:

- de beschikbaarheid van zoötechnische certificaten van de donoren;
- de registratie van gegevens over de winning, opslag, behandeling en handel van levende producten;
- de openbaarmaking van gegevens inzake afstamming, resultaten van prestatie-onderzoek en genetische evaluatie en de status op het gebied van toelating tot de voortplanting van de donoren;
- de informatiedeling met stamboekverenigingen en fokkerijgroeperingen;
- de identificatie van recipiënten die levende producten bevatten.

1.1.3 Veterinairrechtelijke voorschriften

Op 1 januari 2017 trad het koninklijk besluit van 22 juni 2016 tot vaststelling van de veterinaire wetgeving betreffende de handel en de invoer van sperma, eicellen en embryo's van varkens, runderen en paardachtigen en tot vaststelling van de voorschriften voor spermacentra, sperma-opslagcentra, embryoteams en embryoproductieteams, en de voorschriften voor als donor fungerende varkens, runderen en paardachtigen in werking op federaal niveau.

Belangrijkste nieuwigheden aan dit koninklijk besluit waren de bepalingen met betrekking tot de nationale handel. Dit betekent dat sinds 1 januari 2017 de centra die levende producten verhandelen voor de nationale handel, een toelating moeten hebben van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). Het FAVV legt hierbij voorwaarden op in verband met de sanitaire aspecten waaraan de infrastructuur van het centrum en de donordieren moeten voldoen.

Op 21 april 2021 is de nieuwe verordening rond diergezondheid (Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid) in werking getreden op Europees niveau en bijgevolg werd ook de federale wetgeving aangepast.

////////////////////////////////////

Een belangrijke federale wetgeving die reeds aangepast werd en specifiek gericht is op de paardenhouderij, is het koninklijk besluit van 7 november 2022 betreffende de voorschriften voor inrichtingen waar paardachtigen worden gehouden en de traceerbaarheid van paardachtigen.

1.2 ERKENNING EN TOELATINGEN

1.2.1 Algemeen

De centra die levende producten winnen of opslaan van donoren die zijn ingeschreven in een erkende stamboekvereniging of fokkerijgroep, worden erkend door de Vlaamse overheid, ongeacht de handelsradius.

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij houdt toezicht op het vervullen van de erkenningsvoorwaarden die betrekking hebben op:

- zoötechnische voorwaarden waaraan donoren moeten beantwoorden;
- administratieve voorwaarden waaronder de productie en de handel van sperma, eicellen en embryo's moet gebeuren.

Op het vlak van diergezondheid wordt er een onderscheid gemaakt tussen nationale handel en intracommunautaire handel.

1.2.2 Nationale handel versus intracommunautaire handel

Centra die levende producten winnen en opslaan die louter bestemd zijn voor handel binnen België, moeten beschikken over een toelating afgeleverd door het FAVV. Deze centra moeten voldoen aan verschillende minimale eisen op het vlak van infrastructuur en uitrusting en sanitaire voorwaarden waaraan donoren van levende producten moeten beantwoorden.

Centra die levende producten winnen en opslaan die bestemd zijn voor handel naar andere lidstaten of derde landen, moeten beschikken over een erkenning afgeleverd door het FAVV. Deze centra moeten voldoen aan strenge eisen op het vlak van de gezondheidsstatus van de dieren, alsook aan strenge eisen op het vlak van infrastructuur en uitrusting om de gezondheidsstatus van de dieren te waarborgen.

Tabel 1: Overzicht van te erkennen activiteiten

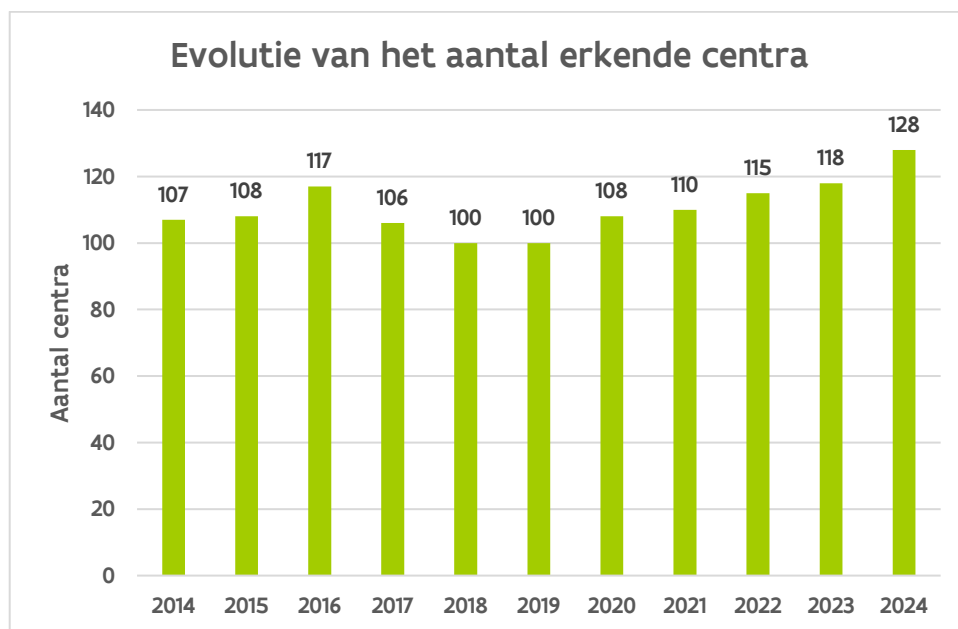
Erkenning	Activiteit
spermateam - nationaal	Winning en opslag van sperma - nationaal
sperma-opslagteam – nationaal	Opslag van sperma – nationaal
spermateam – intracommunautair	Winning en opslag van sperma – intracommunautair
sperma-opslagteam – intracommunautair	Opslag van sperma – intracommunautair
embryoteam – nationaal	Winning en opslag van embryo's – nationaal
embryo-opslagteam – nationaal	Opslag van embryo's – nationaal
embryoteam – intracommunautair	Winning en opslag van embryo's – intracommunautair
embryo-opslagteam – intracommunautair	Opslag van embryo's – intracommunautair
embryoproductieteam – nationaal	Winning van eicellen, in vitro productie embryo's – nationaal
embryoproductieteam – intracommunautair	Winning van eicellen, in vitro productie embryo's – intracommunautair

2 ERKENDE CENTRA IN VLAANDEREN

In 2024 waren er in Vlaanderen 128 centra voor paardachtigen erkend voor één of meerdere van de in tabel 1 vermelde activiteiten. Na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 22 juni 2016 hebben verschillende centra, veelal met geen of lage activiteit de voorbije jaren, ervoor gekozen om hun erkenning te laten opheffen. Sinds 2020 is terug een stijging van het aantal erkende centra zichtbaar. Die stijging zet zich duidelijk verder in 2024 (figuur 1).

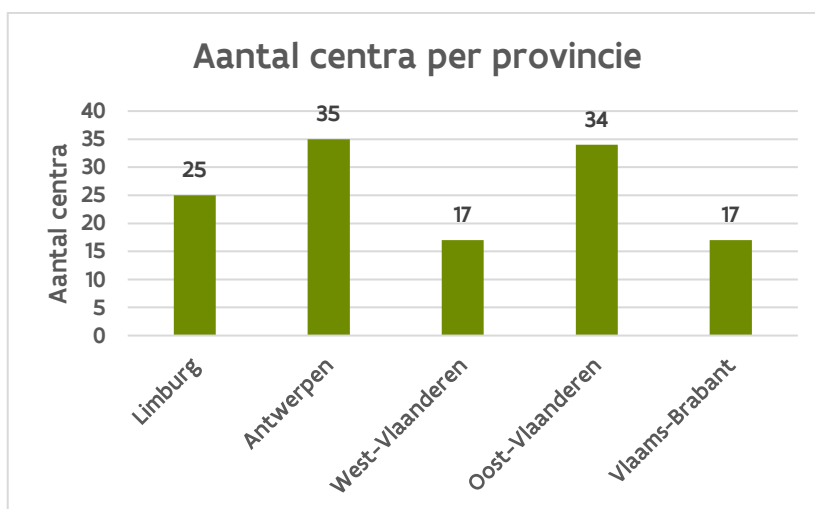
Een actuele lijst van de erkende centra voor paarden is te vinden op onderstaande webpagina.

<https://lv.vlaanderen.be/dier/paarden-ezels-bijen-honden/paarden-ezels/voortplantingstechnieken>

Figuur 1: Evolutie van het aantal erkende centra in de afgelopen 10 jaar

De erkende centra op Vlaams grondgebied zijn in 2024 hoofdzakelijk gevestigd in Oost-Vlaanderen (34 centra) en Antwerpen (35 centra). In West- Vlaanderen en Vlaams-Brabant (17 centra) zijn er het minst aantal centra gevestigd (figuur 2). Dit is een jaarlijks terugkerende vaststelling.

Figuur 2: Aantal erkende centra per provincie in 2024

Tabel 2 toont een overzicht van het aantal erkende activiteiten per provincie, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de federale toelating voor de nationale handel en de federale erkenning voor de intracommunautaire handel. Eenzelfde centrum kan een erkenning hebben voor verschillende activiteiten.

Tabel 1: Erkende activiteiten per provincie

Nationaal	winning	opslag	winning	opslag	winning en opslag
	sperma	sperma	embryo's	embryo's	eicellen
Limburg	10	15	11	12	0
Antwerpen	21	29	13	14	0
Oost-Vlaanderen	21	29	15	15	3
West-Vlaanderen	9	12	3	3	1
Vlaams-Brabant	13	16	5	5	1
Totaal	74	101	47	49	5
Intracommunautair	winning	opslag	winning	opslag	winning en opslag
	sperma	sperma	embryo's	embryo's	eicellen
Limburg	8	11	2	2	0
Antwerpen	7	12	1	1	0
Oost-Vlaanderen	7	7	3	3	2
West-Vlaanderen	5	6	1	1	1
Vlaams-Brabant	3	3	2	2	2
Totaal	30	39	9	9	5

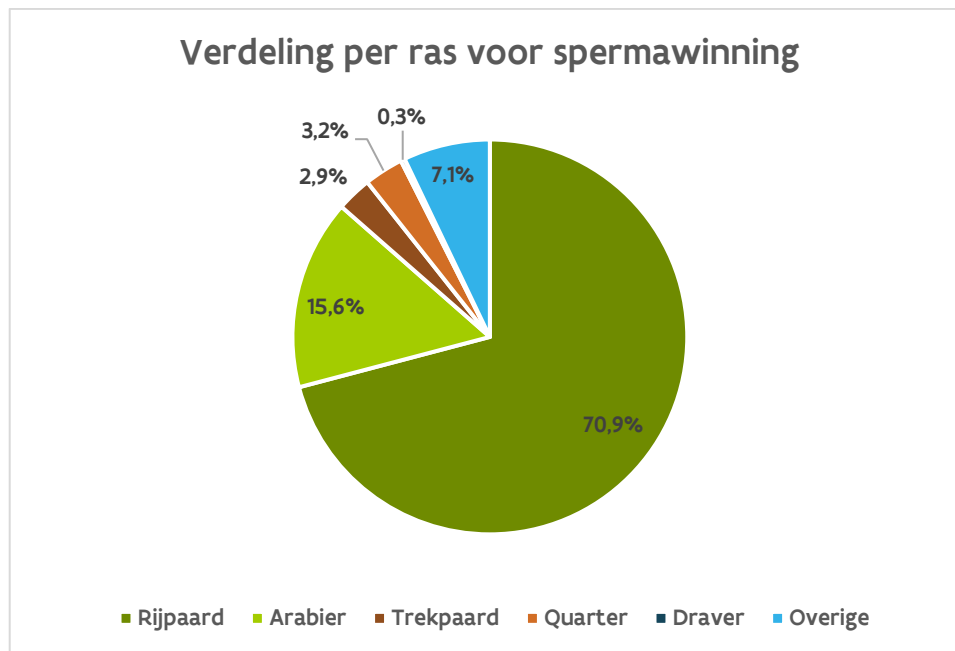
Nationaal	winning	opslag	winning	opslag
	sperma	sperma	embryo's	embryo's
2014	70	76	18	16
2015	65	78	25	19
2016	76	82	29	20
2017	65	71	30	22
2018	60	66	30	20
2019	61	80	30	30
2020	63	84	35	35
2021	56	75	39	39
2022	69	91	45	46
2023	70	93	49	50
2024	74	101	47	49
Intracommunautair	winning	opslag	winning	opslag
	sperma	sperma	embryo's	embryo's
2014	20	25	6	6
2015	20	25	5	5
2016	22	28	4	4
2017	21	29	4	4
2018	20	28	5	5
2019	22	29	8	8
2020	23	31	10	10
2021	27	34	14	14
2022	28	36	11	12
2023	29	36	10	11
2024	30	39	9	10

3.1 AANTAL INGEZETTE HENGSTEN

Evolutie van het aantal hengsten voor spermawinning

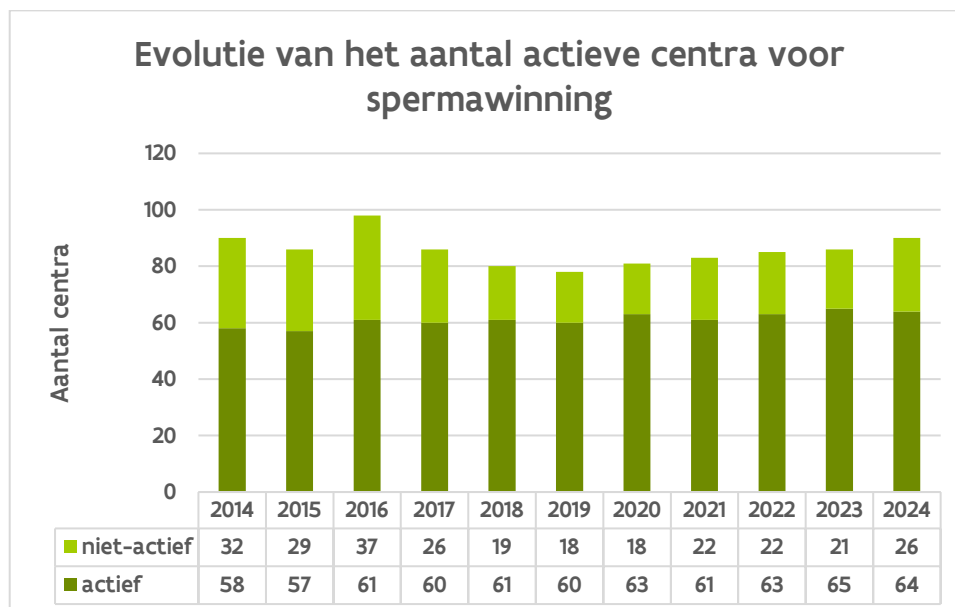
Jaar	Aantal hengsten
2014	319
2015	333
2016	384
2017	368
2018	464
2019	445
2020	510
2021	577
2022	547
2023	715
2024	591

////////////////////////////////////

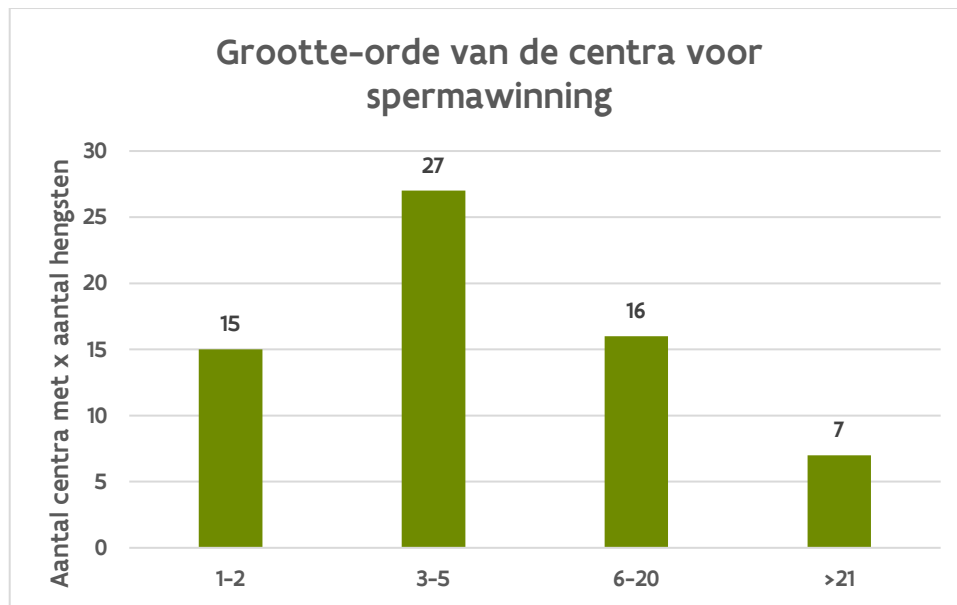

3.2 AANTAL ACTIEVE CENTRA

In het activiteitenjaar 2024 hebben 64 centra van de in totaal 90 centra die één of meerdere erkenningen bezitten voor het winnen van sperma, effectief sperma gewonnen. Deze worden in figuur 5 aangeduid als actieve centra. Het aantal actieve centra ten opzichte van het aantal niet-actieve centra is stabiel.

Op een centrum werd er gemiddeld van 9 hengsten sperma gewonnen. Er is veel variatie in het aantal aangeboden hengsten op een centrum (figuur 6). Op 15 centra werden 1 tot 2 hengsten gestald of aangeboden voor spermawinning, op 27 centra 3 tot 5 hengsten en op 16 centra 6 tot 20 hengsten. Op 7 centra werden van 21 of meer hengsten sperma gewonnen.

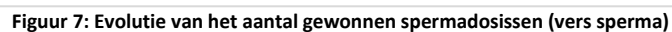
Figuur 6: Aantal centra per grootteorde (aantal aangeboden hengsten per centrum)

3.3 AANTAL SPERMADOSISSEN

Sinds 2011 wordt er, bij het opvragen van de cijfers, een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het aantal dosissen vers sperma en het aantal rietjes diepvriessperma.

- **Vers sperma:**
een dosis vers sperma is in principe die hoeveelheid vers sperma die nodig is om één merrie te insemineren met een goede kans op dracht. In de praktijk komt één dosis vers sperma overeen met één buisje of tube waarin het sperma bewaard en verzonden wordt.
- **Diepvriessperma:**
de dosis die nodig is om één merrie te insemineren met diepvriessperma, bestaat gewoonlijk uit een aantal rietjes diepvriessperma. Het benodigde aantal rietjes wordt onder andere bepaald aan de hand van de kwaliteit van het sperma en de invriesbaarheid. Dit kan verschillen van hengst tot hengst en van dag tot dag.

In 2024 werden 42.236 dosissen vers sperma gewonnen van 565 hengsten op de centra. De significante stijging die zichtbaar was in 2023, zet zich dus niet door (figuur 7). De cijfers van 2024 komen opnieuw overeen met 2020, 2021 en 2022.

Evolutie van het aantal verzonden en gebruikte spermadosissen (vers)

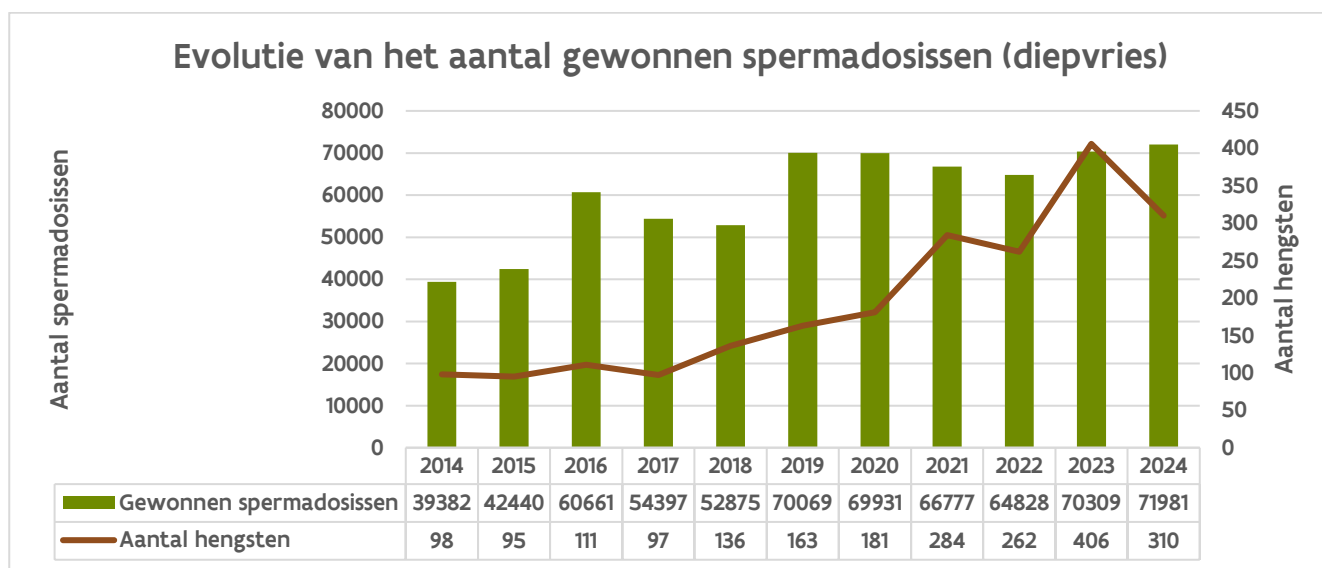
The chart displays the number of sperm doses sent (Verzonden) and used (Gebruikt) from 2014 to 2024. The Y-axis represents the number of doses, ranging from 0 to 40,000. The X-axis represents the years. The legend indicates that dark blue represents 'Verzonden' and light blue represents 'Gebruikt'.

Jaar	Verzonden	Gebruikt
2014	7202	6051
2015	9638	5245
2016	13095	6971
2017	14177	7050
2018	17546	7477
2019	19008	7234
2020	20830	6764
2021	24107	4944
2022	26332	6339
2023	27014	8213
2024	23783	4983

Figuur 8: Evolutie van het aantal gebruikte en verzonden dosissen (vers sperma)

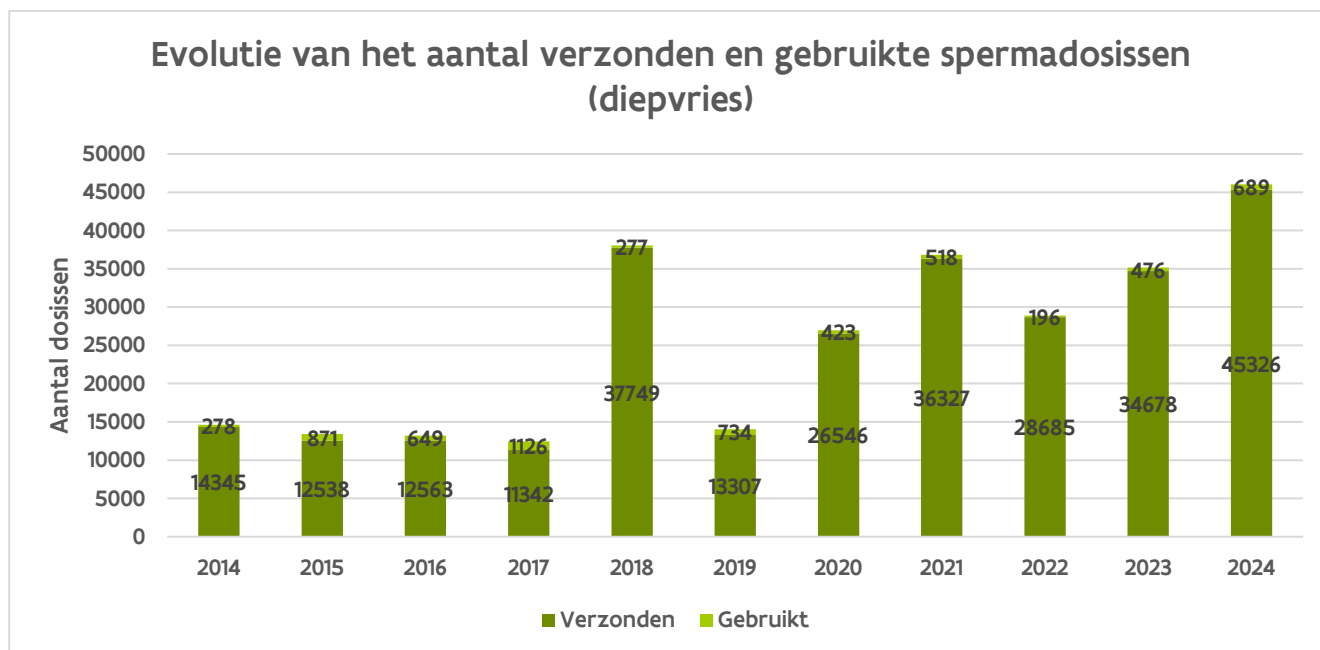
3.3.2 Diepvriessperma

In 2024 werden 71.981 rietjes diepvriessperma van 310 hengsten gewonnen op 16 centra. Het winnen van diepvriessperma gebeurt veelal op gespecialiseerde centra die een erkenning hebben voor de intracommunautaire handel. De toename in aantal hengsten waarvan diepvriessperma wordt gewonnen, is significant lager dan in 2023. Desondanks blijft er een stijgende trend zichtbaar over de afgelopen 10 jaar (figuur 9). Zoals reeds werd vermeld in titel 3.1., moet rekening worden gehouden met een mogelijke overschatting. Eenzelfde hengst kan namelijk worden aangeboden op meerdere centra.

Figuur 9: Evolutie van het aantal gewonnen rietjes diepvriessperma

Het grootste deel van de hoeveelheid gewonnen diepvriessperma wordt ofwel bewaard op het centrum zelf, ofwel verzonden naar klanten. In 2024 werden 45.326 rietjes verzonden. Slechts een zeer kleine hoeveelheid van het diepvriessperma werd dit jaar op het centrum zelf gebruikt voor inseminatie. Uit figuur 10 blijkt dat het aantal verzonden en gebruikte rietjes vrij constant bleef tot een piekwaarde in 2018. In de daarop volgende jaren waren de aantallen sterk variabel. In 2024 is opnieuw een piekwaarde zichtbaar, waarbij de hoogste aantallen worden waargenomen van de afgelopen 10 jaar.

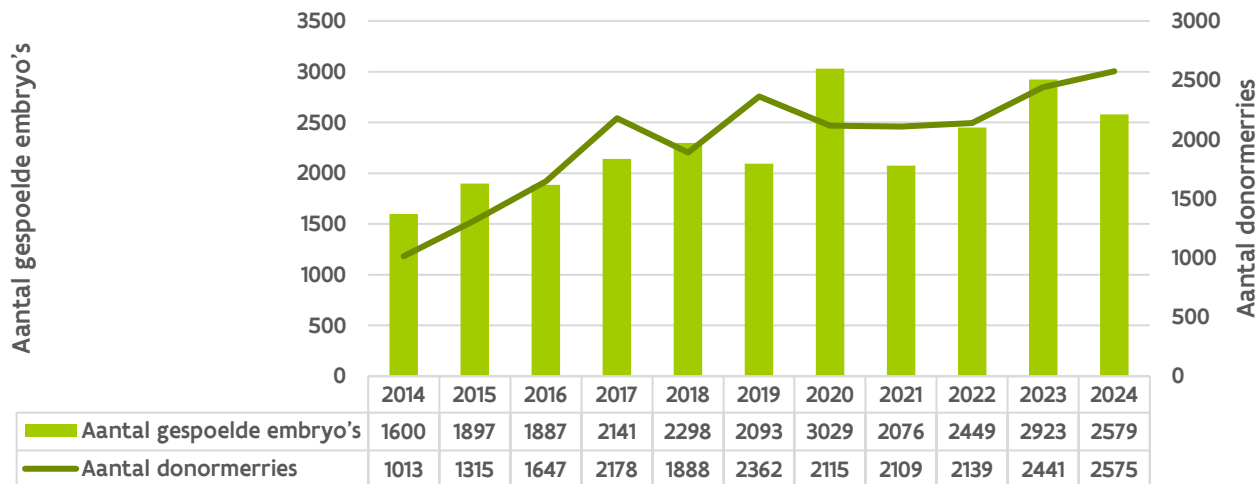

3.4 HANDEL IN SPERMA

Naast de winning van vers sperma en diepvriessperma wordt er op de erkende centra voor winning en/of opslag ook sperma verhandeld dat gewonnen werd op andere centra, in binnen- of buitenland. Dit sperma wordt gebruikt voor inseminatie op het centrum zelf of bij de merriehouders thuis, maar kan ook worden opgeslagen voor later gebruik op het centrum of voor verdere verzending naar klanten.

Figuur 11 geeft het aandeel weer per type/ras. Het merendeel van de gebruikte hengsten zijn opnieuw rijpaarden (85%). Dit zijn hengsten die zijn ingeschreven in stamboeken, zoals Zangersheide (Z), Belgisch Warmbloedpaard (BWP), Belgisch Sportpaard (SBS), Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland (KWPN), Selle Français (SF), Holstein, Anglo European Studbook (AES), ... Naast de rijpaarden wordt er ook sperma verhandeld van hengsten die behoren tot de Arabische paarden (9%), Quarters (4%) en dravers (1%). De term 'overige' (2%) in figuur 11 omvat de rassen zoals pony's en barokke rassen. Deze verhoudingen komen overeen met de vaststellingen van voorgaande jaren.

Evolutie van het aantal donormerries en aantal gespoelde embryo's (in vivo)

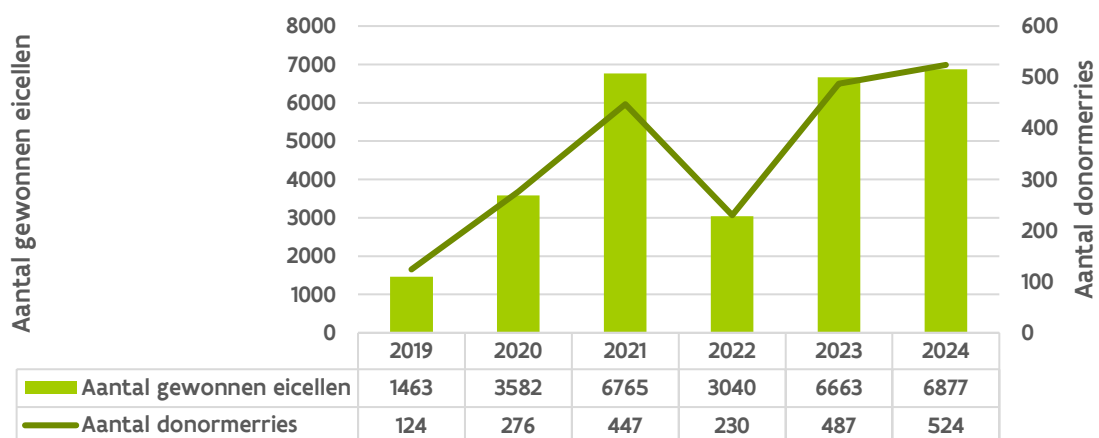

Figuur 12: Evolutie van het aantal donormerries en gespoelde embryo's

4.1.2 In vitro

In 2024 werden er in Vlaanderen 6.877 eicellen gewonnen bij 524 donormerries (figuur 13) voor de productie van embryo's in vitro. De donormerries waren hoofdzakelijk rijpaarden (98,3%) of Arabieren (0,9%). De resterende donormerries (0,8%) behoorden tot het ras Fries of Quarter. In 2024 worden opnieuw gelijkaardige cijfers waargenomen in vergelijking met 2023.

Evolutie van het aantal donormerries en gewonnen eicellen

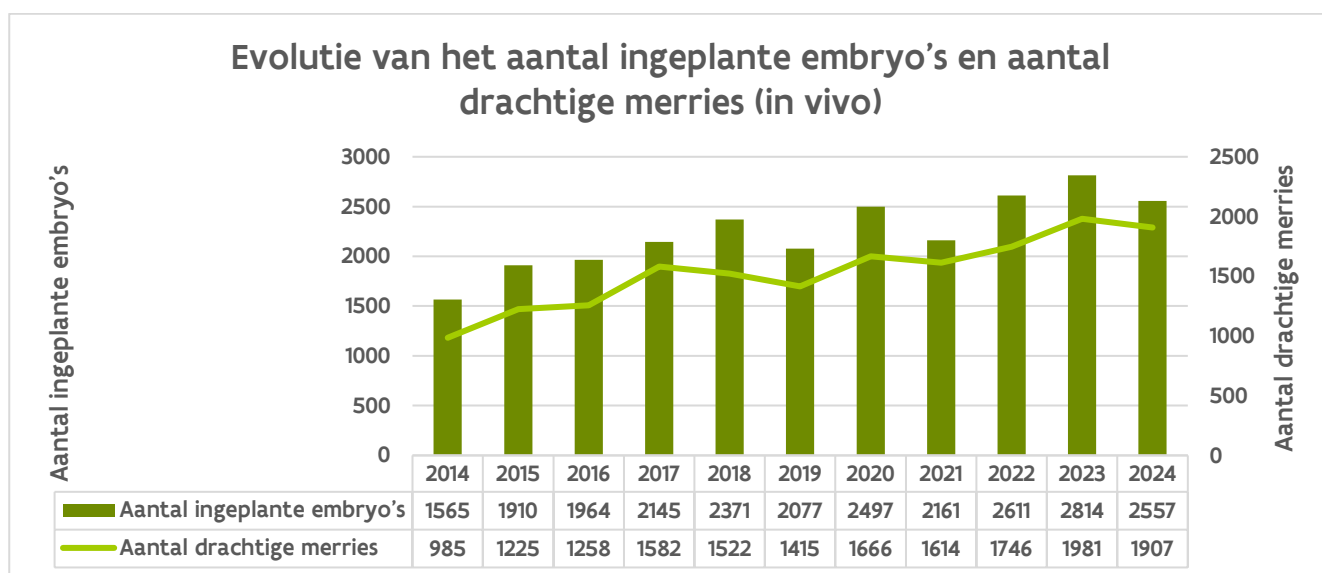

Figuur 13: Evolutie van het aantal donormerries en gewonnen eicellen

4.2 EMBRYOTRANSPLANTATIE

4.2.1 In vivo

Uiteindelijk werden er 2.557 in vivo gewonnen embryo's ingeplant bij draagmerries op de centra (figuur 14). Er is een sterke mate van specialisatie en een algemene (trage) stijgende tendens voor het inplanten van embryo's bij een draagmoeder. Een toenemend aantal centra legt zich toe op het winnen van embryo's. Op het einde van het seizoen waren 1.907 draagmerries drachtig, wat neerkomt op ongeveer 74% van de merries waarbij een embryo werd ingeplant.

Figuur 14: Evolutie van het aantal ingeplante embryo's en drachtige (draag)merries

4.2.2 In vitro

In 2024 werden er op de centra 979 embryo's ingeplant die geproduceerd werden door middel van ICSI. Dit is opnieuw een significante daling ten opzichte van 2023, waar 1199 ingeplante ICSI embryo's werden geregistreerd. Desondanks bevestigen de cijfers van 2024 de stijgende trend in het gebruik van ICSI embryo's van de afgelopen 5 jaar. In 2024 waren uiteindelijk 625 draagmerries drachtig op het einde van het seizoen, wat overeenkomt met een drachtigheidspercentage van 63,8%. Dit percentage ligt iets hoger dan de afgelopen 3 jaar (nl. tussen 55% en 62%).

5 BELANG VAN CENTRA VOOR DE VLAAMSE PAARDENHOUDERIJ

Bedrijven die zich richten op de winning en opslag van levende producten bij paarden, spelen een cruciale rol in de paardensector. Dankzij deze activiteiten is het mogelijk om, via de moderne voortplantingstechnieken zoals kunstmatige inseminatie en embryotransplantatie, genetisch waardevolle eigenschappen van paarden te behouden en te verspreiden. Op deze manier kunnen fokkers het genetisch potentieel van hun fokdieren en nakomelingen optimaliseren. Door de internationale handel wordt genetisch materiaal en potentieel gedeeld, waardoor de kwaliteit van paardenrassen kan worden bevorderd. Keuzevrijheid en kwaliteitsgarantie zijn cruciale aspecten in de keuze en handel van genetisch materiaal bij fokkers.

6 ROL VAN HET AGENTSCHAP LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ

6.1 FOKKERIJ – STAMBOEKWERKING

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij van de Vlaamse overheid verleent steun aan de fokkerijsector van de paardachtigen in Vlaanderen:

- door het erkennen van een coördinerende vereniging en het erkennen van verschillende verenigingen om stamboeken bij te houden;
- door toe te zien op de correcte uitvoering van de fokprogramma's door de erkende organisaties;
- door prestatieonderzoeken van rijpaardhengsten te subsidiëren. In samenwerking met de Katholieke Universiteit Leuven wordt een Genetische Springindex berekend voor hengsten. Dit is een schatting van de erfelijke aanleg van sportpaarden voor springwedstrijden;
- door kosten verbonden aan stamboekwerking te subsidiëren;
- door projecten te subsidiëren die innovatie en kwaliteitsverbetering beogen in de fokkerij.

6.2 FOKKERIJ – CENTRA VOOR LEVENDE PRODUCTEN

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij volgt de correcte werking op van de erkende centra voor geassisteerde voortplanting bij paarden en heeft een beleidsondersteunende rol. De erkende centra worden regelmatig bezocht door een deskundige van het agentschap. Daarbij wordt nagegaan of het centrum voldoet aan alle zoötechnische en administratieve voorwaarden. Hierdoor wordt ervoor gezorgd dat de kwaliteit van het dierlijke uitgangsmateriaal, met name de afkomst en de raszuiverheid van de levende producten, ook in de toekomst verzekerd blijft.

[illegible]

7 BESLUIT: ALGEMENE TENDENSEN

De voortplantingssector bij paardachtigen kende de afgelopen jaren een significante groei. Deze sector vertegenwoordigt een belangrijk aandeel van de paardensector in Vlaanderen. In dit besluit worden de belangrijkste tendensen samengevat. Het aantal erkende centra in Vlaanderen is opnieuw toegenomen en kent zelfs het hoogste aantal sinds het verzamelen van de cijfers.

De centra voor spermawinning zijn in 2024 niet groter geworden, waarbij slechts 1/3^e van de actieve centra in 2024 beschikt over meer dan 6 hengsten die aangeboden worden voor spermawinning.

Het rijpaard-type blijft het meest vertegenwoordigde ras in de voortplantingssector, met het Arabische paard op de tweede plaats.

Ondanks het hoge aantal erkende centra in 2024, tonen de cijfers geen opvallend hogere activiteit of productie ten opzichte van vorig jaar. In tegenstelling tot 2023 werd er in 2024 minder vers sperma gewonnen, minder hengsten voor spermawinning aangeboden en minder in vitro geproduceerde embryo's getransplanteerd. Eicelwinning en transplantatie met in vivo geproduceerde embryo's is vrij stabiel gebleven. Zoals reeds eerder vermeld, vertoont het aantal centra dat een erkenning heeft voor winning en opslag van embryo's de laatste jaren een stijgende lijn, maar eicelwinning en het inplanten van embryo's blijft echter beperkt tot enkele gespecialiseerde centra. In 2024 werd echter opvallend meer diepvriessperma verzonden vanuit de centra.

////////////////////////////////////